BIBL. O „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / În străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 236 Marți 29 August 1939
8 Pagini P

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ANOMALII

Piața Capitalei se dovedește recalcitrantă sforțărilor depuse de autorități de a stabili o rânduială în formarea prețurilor, care să înlăture tendințele de speculă. Deși suntem în plin sezon de producție a zarzavaturilor și legumelor, când obicinuit nivelul prețurilor era în toți anii cel mai scăzut și se realiza în acelaș timp o oarecare stabilitate de durată în ținuta prețurilor, ceea ce înlesnea simțitor începuturile campaniei de aprovizionare a populației, pentru iarnă, de data aceasta prețurile oscilează cu diferențe mari dela zi la zi, la produsele cele mai căutate și cele mai ieftine în alte împrejurări, cum sunt roșiile, ardeii, castraveții, etc.

Cele mai ridicole pretexte—pentrucă în ajun a fost sărbătoare sau a plouat — sunt considerate îndestulătoare ca să justifice sau lipsa de pe piață a unor produse sau scumpirea lor bruscă. Or, pentru o piață serios organizată și în apropierea imediată a centrelor de producție, asemenea pretexte sunt inadmisibile.

Cine a mai pomenit ca roșiile să se vândă la vremea aceasta cu 7 lei kg., cum s'au vândut Luni și Marți în Halele Parcului Domeniilor; ardeii grași cu doi la leu sau castraveciorii pentru oțet cu 150 lei suta?

Sunt prețuri care înlătură orice putință de aprovizionare a păturilor de cetățeni cu venituri modeste și care dezarmează chiar pe gospodarii mai înstăriți.

Socotim deci cu totul nefirească urcarea — devenită sistematică — a prețurilor la zarzavaturi a doua zi după sărbătoare sau după ploaie și autoritățile sunt îndreptățite și chiar datoare să ia măsuri ca sosirile de produse pe piață să fie zilnic asigurate în cantități suficiente pentru satisfacerea trebuințelor curente ale populației.

Tot atât de nefirești ne apar și deosebirile prea mari nu numai dintre prețurile orașelor din provincie și cele din Capitală, dar chiar dintre prețurile practicate dela o piață la alta a Capitalei.

Înțelegem să admitem mici deosebiri, tolerabile, între prețurile de pe piețele Buzăului, Târgoviștei, Piteștilor și cele de pe piața Bucureștilor, unde și cheltuielile de transport, de chirie, impozite, ale precupeților sunt mai mari, dar când aceste deosebiri ating raportul de 500 sau 600 la sută, în acest caz orice legitimitate dispare. Nu mai stăruim asupra diferențelor de prețuri înregistrate chiar între diferitele piețe ale Capitalei, între piața Obor, de ex., și celelalte piețe.

Sunt anomalii care trebue să dispară. Și anomaliile acestea se datoresc, pe deoparte, defectuozității sistemului de aprovizionare directă dela producători în lipsa organizării acestora în vederea vânzării în comun a produselor lor, iar, pe de alta, lipsei de conștiinciozitate a negustorului din hale, pus pe îmbogățire rapidă, încurajat — s'o recunoaștem — și de lipsa de solidaritate și de toleranța proverbială a consumatorului român, care, chiar când se hotărăște să murmure nițel, nu găsește sprijin în massa mare a cumpărătorilor, obicinuiți să plătească atât cât li se cere și să ia ceeace li se dă, așa cum li se dă.

Deci reforma îmbunătățirii trebue să înceapă nițel chiar cu schimbarea spiritului de reacțiune al consumatorilor.

Porunca ceasului de astăzi

de I. LUGOSIANU

Apeluri patetice de pace se încrucișează pe deasupra hotarelor cu chemările războinice, într'una din cele mai dramatice situații pe care a cunoscut-o vreodată istoria lumii. De câțiva ani urmărim fatala evoluție a evenimentelor, înregistrând erori diplomatice istorice, prevăzând, în limitele rațiunii, desfășurarea evenimentelor, încercând să scrutăm urmările lor, pentru a judeca cât mai exact care sunt cele mai potrivite mijloace pentru apărarea intereselor noastre vitale.

Multe din evenimente n'au scăpat prevederilor politicii noastre. Desfășurarea lor scapă însă din ce în ce mai mult controlului nostru. Forțe superioare nouă agită astăzi lumea. Sunt în luptă interese uriașe, care ne depășesc; sunt în conflict două concepții, două morale, două metode, care se ciocnesc cu puterea gigantică a unui necruțător determinism istoric.

Politica noastră de astăzi, ca și cea de eri, consistă în a organiza apărarea intereselor noastre naționale, în acest cadru internațional, în care realitățile din afară ne impun reacțiunile lor. Obiectivul străduințelor noastre rămâne același: menținerea independenței și a hotarelor noastre. Metoda noastră rămâne aceiași: apărarea noastră, în primul rând, cu propriile noastre puteri. Când un popor stă de veghe la hotarele lui, cu puteri unite, cu disciplină unanimă și cu voința neclintită de a-și apăra patrimoniul istoric, oricât de mari ar fi jertfele și oricât de grele împrejurările, el are cea mai bună poziție pentru a face față, cu cei mai mulți sorți de isbândă, asprelor realități ale vremei, fie că politica de revizuire a situațiilor de azi recurge la forța armelor, fie că se folosește de presiunea negocierilor unei conferințe, în care s'ar căuta să se impună o pace costisitoare cu temerea de războiu.

De sigur situația noastră de astăzi nu e ușoară. Situația României n'a fost niciodată ușoară de-alungul veacurilor. In acest colț bogat de pământ românesc, lacrimile și sângele au curs mai des decât s'au auzit strigătele de bucurie pentru ziua de azi sau de siguranță în ziua de mâine. Ne-am păstrat în totdeauna ființa națională cu jertfe; cu jertfe ne-am dobândit independența; am înfăptuit cu jertfe unitatea noastră.

Niciodată sânge românesc n'a fost vărsat pentru cucerirea bunului altuia. Totdeauna numai pentru apărarea pământului nostru. Cuceririle noastre nu le-am făcut cu fierul săbiei, ci cu fierul plugului. Pământul românesc a fost sporit, în viața lungă a secolelor, de ciobanul, care s'a scoborît din munte la câmpie; de munteanul, care a abătut pădurea ca să-și lărgească ogorul; de plugarul, care a semănat pentru el — și de atâtea ori pentru alții — pâinea cea de toate zilele.

Apărarea e pe linia destinelor noastre istorice. Și astăzi, ca și în trecut cel d'întâiu principiu al politicii românești este apărarea noastră națională. Eri puteam încă încerca să o înlocuim cu pacte și cu acțiuni diplomatice. Astăzi nu mai există metode complicate și doctrine politice savante. Pretutindeni în fața noastră se deschide perspectiva încăerării primitive de forțe dela om la om și dela popor la popor pentru mântuirea existenței și avutului lor. Idealiștii n'au isbutit să schimbe cursul milenar al tragicei istorii a oamenilor.

(Continuare in pag. 2-a)

UN NAUFRAGIU

Lângă Biaritz a naufragiat vasul „Marie Joseph" pe bordul căruia se aflau numeroase persoane. Naufragiații și-au găsit scăparea pe stânci, unde așteaptă salvarea, — privind cu groază la valurile înfuriate și amenințătoare.

Zi de așteptare la Paris

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Paris, 26. — Ziua de azi a fost — ca și la Berlin și ca și la Londra — o zi de așteptare. Impresiunea dominantă este aceea a unei adânci reculegeri înainte de o sforțare decisivă. Ai impresiunea că națiunea întreagă își ține răsuflarea.

Măsuri militare noui au fost luate azi și probabil că ele vor fi extinse mâine sau poimâine paralel cu acelea pe care le ia Reichul. Guvernul francez angajat față de statul major să-i pue la îndemână mijloace asemănătoare cu acelea germane este decis să continue fără șovăire sforțările întreprinse pe o scară largă.

Populația își dă seama că niciodată ceasul n'a fost atât de grav. Cu toate acestea cel mai desăvârșit calm continuă să domnească.

Observatori sosiți din Africa de Nord arată că moralul populației indigene din această țară și mai ales din Tunisia este admirabil. La Tunis manifestațiuni de lealitate au loc zilnic pe străzile orașului. Se subliniază deasemenea că locuitorii italieni din această parte se oferă în număr mare ca voluntari în armata franceză.

Se anunță pe de altă parte că Majestatea Sa Impăratul Anamului care se afla la Evian a sosit la Paris și că se va înapoia în curând la Anam.

*

D. Bonnet, ministrul de externe, a avut azi o lungă întrevedere cu ambasadorul Italiei la Paris.

Se confirmă știrea că audiențele de ieri ale ambasadorilor Angliei și Franței la Berlin au avut loc din inițiativa d-lui Hitler. Se atribue o oarecare importanță acestui fapt.

Impresiunea dominantă la Paris este că de aci înainte pacea este în mâinile d-lui Hitler. Franța și Anglia ar putea participa la conversațiuni cu Reichul dacă ar dispare teama că Germania va continua încercările ei de forță în timpul acestor negocieri.

Mâine d. Henderson va părăsi Capitala Angliei plecând la Berlin cu răspunsul guvernului britanic la ultimele propuneri ale d-lui Hitler.

Informațiuni sosite aci din Roma, arată că guvernul italian desfășoară o vie activitate diplomatică la Berlin dar că influența ei nu pare a fi determinantă.

Ziua de mâine va aduce probabil o lămurire.

R. S.

D. Hoover, mediator?

New York, 26 (Rador). — Atât la New York cât și la Washington se crede că, în cazul când Germania cât și Polonia ar admite un mediator pentru soluționarea diferendelor lor, acest mediator ar putea fi fostul președinte al Statelor Unite, d. Herbert Hoover.

La Ultima Oră:

SITUAȚIA INTERNAȚIONALĂ IN ULTIMELE 24 ORE

Turcia rămâne în totul credincioasă angajamentelor ce și-a luat

Istanbul, 26 (Rador). — Corespondentul agenției „Reuter" transmite:

Ziarele turcești de Sâmbătă dimineața afirmă că Turcia rămâne în totul credincioasă angajamentelor pe cari le-a luat. Ele subliniază că Turcia își păstrează locul de până acum în Înțelegerea Balcanică și în frontul păcii.

Legăturile de prietenie cu Anglia și Franța precum și garanțiile reciproce vor creia întotdeauna, spun aceste ziare, un stăvilar trainic și sincer contra oricărei agresiuni în Mediterana sau în peninsula balcanică.

Congresul național-socialist dela Nuernberg nu se mai ține

Berlin, 26 (Rador). — Agenția D. N. B. anunță că congresul anual al partidului național-socialist, care trebuia să aibă loc dela 2 la 11 Septembrie, nu se va mai ține.

Cetățenii germani din Polonia au plecat în patrie

Varșovia, 26 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" anunță că aproape toți cetățeni germani stabiliți în Polonia au plecat Sâmbătă în Germania.

ȘI VASELE GERMANE DIN PORTURILE OLANDEZE

Anvers, 26 (Rador). — Toate vasele germane aflate în portul Anvers au primit ordinul să înceteze operațiunile de încărcare sau descărcare și să se înapoeze imediat la porturile lor de bază din Germania.

Acest ordin a fost executat imediat.

Germania va respecta

integritatea teritorială a Olandei și Belgiei

Reichul cere însă acestor două țări să păstreze o atitudine de strictă neutralitate in cazul când războiul n'ar putea fi evitat

Haga, 26 (Rador). — Se anunță oficial că ministrul Germaniei a fost primit în audiență de Regina Welhelmina.

Inainte de a se duce la Suverană, ministrul Germaniei a făcut o vizită d-lui van Kleffens, ministrul afacerilor străine al Olandei.

Corespondentul agenției „Havas" crede a ști că ministrul german a adus la cunoștința Reginei Wilhelmina că în caz de război, Germania va respecta integritatea teritoriului Olandei cu condiția ca Olanda să păstreze o strictă neutralitate.

COMUNICATUL OFICIAL OLANDEZ

Haga, 26 (Rador). — Biroul de presă al guvernului publică următorul comunicat:

„Majestatea Sa Regina a primit pe contele von Burkersrode, ministrul Germaniei, în audiență în prezența ministrului afacerilor străine al Olandei.

Ministrul Germaniei a precizat Suveranei atitudinea Germaniei față de Olanda în cazul când un conflict european n'ar mai putea fi evitat. Ministrul Germaniei a declarat că Reichul nu va aduce în niciun fel și sub niciun pretext vreo atingere integrității teritoriale a Olandei și va respecta frontierele sale, dacă la rândul ei Olanda păstrează o atitudine de strictă neutralitate".

AMBASADORUL REICHULUI LA REGELE LEOPOLD

Bruxelles, 26 (Rador). — Regele Leopold a primit Sâmbătă în audiență pe d. von Buelow, ambasadorul Reichului, care a precizat atitudinea Germaniei față de Belgia în caz de conflict.

D. von Buelow a reînoit solemn angajamentul luat de Reich față de Belgia la 13 Octombrie 1937, declarând că Reichul nu va aduce nici cea mai mică atingere integrității Belgiei și va respecta frontierele ei, dacă Belgia va păstra o strictă neutralitate.

*

Berna, 26 (Rador). — D. Motta, șeful departamentului politic, a primit azi pe ministrul Reichului la Berna care i-a reînoit asigurările că Germania va respecta neutralitatea confederației elveține.

O nouă dovadă de intențiile pașnice ale României

In urma unui demers al guvernului maghiar, guvernul român a propus un pact de neagresiune pe care Ungaria nu l-a primit

In împrejurările dramatice de astăzi România a dat o nouă dovadă de calmul cu care privește situația internațională, de politica ei clară, de intențiile ei pașnice și de dorința ei de a întreține raporturi de bună vecinătate cu toți vecinii ei.

Prilejul pentru această nouă dovadă l-a procurat însuși guvernul din Buda-Pesta.

Se știe că în ultimul timp s'au făcut la noi diferite concentrări în vederea instruirii militarilor și în legătură cu pregătirea manevrelor anuale de toamnă.

Se pare însă că la Buda-Pesta n'au fost astfel interpretate aceste concentrări.

Intr'adevăr, am fost informați din cel mai bun izvor, că guvernul maghiar și-a exprimat, zilele trecute față de guvernul român îngrijorarea în ce privește măsurile militare luate de România.

La acest demers și la această îngrijorare manifestată de guvernul din Budapesta, guvernul român, după informațiile pozitive ce le avem, a arătat că măsurile militare luate nu au nici un caracter agresiv și că e vorba de concentrări de militari pentru unitățile ce participă la manevrele anuale de toamnă.

Dar guvernul român nu s'a mărginit la aceasta.

PENTRU A PUNE ȘI MAI BINE IN EVIDENȚA INTENȚIILE PAȘNICE ALE ROMANIEI FAȚA DE VECINA EI, UNGARIA, GUVERNUL ROMAN S'A ARATAT GATA SA INCHEE UN PACT DE NEAGRESIUNE INTRE ROMANIA ȘI UNGARIA.

GUVERNUL MAGHIAR A RASPUNS CA NU POATE PRIMI ACEASTA PROPUNERE.

In aceste momente când se verifică intențiile și sentimentele tuturor, România a dovedit că rămâne neclintită pe linia ei de conduită: hotărîtă să-și apere integritatea teritorială, prevăzătoare și liniștită, dar în acelaș timp lipsită de orice gând agresiv.

Dorința ei de a întreține raporturi de bună vecinătate cu toți vecinii ei, a fost și în aceste clipe de gravă tensiune internațională, afirmată în mod pozitiv printr'o propunere precisă și leală și care exclude orice îndoială asupra intențiilor ei.

Refuzul guvernului ungar de a primi propunerea românească constitue la rândul lui, o verificare a intențiilor și sentimentelor Ungariei.

Opinia publică românească, a dat și continuă să dea exemplul unui admirabil calm, conștientă de dreptu-rile României și de hotărîrea ei de a le apăra. Ea știe bine că măsurile interne și de ordin militar luate de guvernul român sunt lipsite de orice gând agresiv și că ele corespund necesităților noastre technice militare și împrejurărilor internaționale actuale..

Guvernul maghiar a procurat el însuși prilejul să se poată verifica în lumina faptelor, pe deoparte intențiile și sentimentele călăuzitoare ale politicei românești și pe de altă parte acelea ale politicei maghiare.

Momente de recreație

Deși preocupat de seriozitatea evenimentelor în desfășurare, d. Chamberlain nu poate renunța la plimbarea d-sale matinală, în parcul Saint James. Iată-l aci, în clișeul nostru, întovărășit de d-na Chamberlain, făcându-și plimbarea obișnuită

Profesori, elevi și părinți

de N. BATZARIA

Se apropie ziua când școalele își vor deschide din nou porțile. Pentru profesori — cuvânt în care cuprindem și pe învățători — și pentru elevi, se încheie lunile de odihnă și de refacere a sănătății. Pentru părinții copiilor însă, începutul fiecărui an școlar este prilej de griji și frământări foarte serioase.

In primul rând, pentrucă de lei. Pentru un tată de familie mulțumit când cu veniturile profesiunei sale ori al salariului său poate acoau de făcut față unor cheltueli, care dezorganizează profund modestul buget al celor mai mulți dintrînșii.

De pildă, un părinte, care ar avea doi copii la liceu, are de plătit în câteva zile pentru taxele școlare, cărți, rechizite și uniformă, o sumă ce trece de douăzeci de mii peri, mai restrângându-se și impunându-și privațiuni, nevoile traiului zilnic, obligația de a vărsa dintr'odată o sumă de douăzeci și ceva de mii de lei constitue o problemă din cele mai grele.

Pe de altă parte, e adevărat că dacă învățământul primar este obligatoriu, aceasta obligativitatea nu se întinde și asupra celorlalte categorii de învățământ. Totuși, nu se poate spune părinților cu posibilități materiale reduse să se mulțumească, pentru copiii lor, cu învățătura de carte căpătată în cursul primar. Ar însemna să se aducă ridicării nivelului cultural al țării o gravă lovitură. In mod cu totul deosebit, ar însemna să se lovească în acele straturi sociale ale elementului românesc, în care sunt izvoarele de energie și de continuă reîmprospătare a forțelor propriului nostru popor.

De aceea, se cuvine, în măsura în care lucrul este cu putință, să se acorde părinților cu mijloace materiale restrânse înlesniri și reduceri de plată.

In sensul acesta ne îngăduim a atrage atențiunea d-lui ministru al educației naționale asupra propunerei, pe care suntem rugați din partea mai multor părinți să i-o aducem la cunoștință.

(Continuare in pag. 2-a)